

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2017

Marking Scheme

Lithuanian

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

VERTINIMO SCHEMA

I DALIS

(30 /100)

Remdamiesi tekstu atsakykite į pateiktus klausimus:

1. Paaiškinkite šių žodžių ir posakių reikšmę:

a) mažta

(1 taškas)

Mažėja, nyksta, silpnėja.

b) amatas

(1 taškas)

Profesija, konkretaus darbo išmanymas.

c) niveliuoja papročius

(1 taškas)

Suvienodina papročius, pašalina skirtumus.

d) brukte brukamos

Įkyriai, primygtinai siūlomos.

(1 taškas)

e) strimgalviais

(1 taškas)

Labai greitai, neapgalvotai, galvotrūkčiais.

2. Kas skatina mūsų vartotojiškumą?

(5 taškai)

Vartotojiškumą skatina mados tendencijos, gyvenimo kokybės standartai. Šv. Valentino diena, Helovinas ir kitos populiarios šventės pritraukia jaunimą, vilioja nauja patirtimi, netikėtomis atrakcijomis. Jos švenčiamos kavinėse, baruose, kur vartojama įvairių alkoholinių gėrimų. Gyvenimo tempas mus skatina skubėti, todėl pritrūksta laiko dovanos, papuošalo pasigaminimui. Amatai nyksta, tampa daug paprasčiau nusipirkti jau pagamintą prekę nei ją pasidaryti pačiam.

3. Kuo, anot mokytojos, skiriasi pilietiškumo ir tautinio tapatumo sąvokos?

(5 taškai)

Pilietis yra žmogus, kuris atlieka visuomeninius įsipareigojimus, lojalus savo valstybei. Tautinis tapatumas siejamas su tuo, kaip žmogus priima ir kaip vertina tautos tradicijas, papročius, kiek jis pats gyvena pagal tautos kultūros tradicinį kalendorių.

4. Kokius gebėjimus mes turėtume išugdyti ateinančioms kartoms?

(5 taškai)

1. Mes turime išugdyti gebėjimus saugoti iš savo tėvų perimtą tautinio tapatumo turinį.
2. Išsaugoję savo tradicijas ir papročius mes turime juos kūrybiškai papildyti.
3. Mes turime gebėti perduoti ateinančioms kartoms etninės kultūros esmę.

5. Kas kelia grėsmę mūsų tautos savitumui ir kaip mes turėtume išsaugoti tautiškumą?

(5 taškai)

Mūsų tautos savitumui grėsmę kelia stiprios globalizacijos tendencijos, mados, gyvenimo ritmas, vartotojiškumas. Gyvenimo kokybės standartai skverbdamiesi gožia mūsų etninę kultūrą, niveliuoja papročius.

Išlaikyti savo tautiškumą nėra lengva, nes net norėdami išsaugoti etninę kultūrą, kartais turime paklūsti visai kitokiems pasaulio reikalavimams. „Šiuo metu mano karta išgyvename kontrasto situaciją – tarp to, ką norėtume teigti, atsinešdami iš etninės kultūros, ir to, ką teigia pasaulis“. Taigi reikia daug vidinės jėgos, kad išlaikytume savo tautiškumą, nepasiduotume globalizacijos tendencijų įtakai, neišduotume savęs.

Kad išlaikytume mūsų tautiškumą, mes turėtume gyventi pagal tautos kultūros tradicinių kalendorių, minėti tautos tradicijas ir papročius.

6. Remdamiesi tekstu paaiškinkite šį sakinį: „Mūsų kultūrai būdingas gamtos rato ciklas“. Savo atsakymą argumentuokite.

(5 taškai)

Lietuvio ryšys su gamta yra stiprus ir ypatingas. „Mūsų kultūrai būdingas gamtos rato ciklas“. Mes gyvename cikliniame laike, kurį sudaro keturi metų laikai, dvylika mėnesių. Gamtos rato ciklui būdinga nuolatinė kaita, virsmas, kiekvienas metų laikas pulsuoja žemės darbų ritmu, juos vainikuoja kalendorinės šventės. Išlaikyti lietuviški mėnesių pavadinimai atspindi mūsų tautos sąsają su gamta ir žemdirbystės darbais.

„Natūralus gamtos ritmas mums suteikia galimybę išgyventi kasdieną, gyventi čia ir dabar“. „Kaip priešprieša tokiam gyvenimo būdui – ciklas, kuriame nuolatinė kaita, ryškios sustojimo „stotelės“ – šventės. Tradicija siūlo gyventi pagal gamtos laiko ciklus. Tarpinės švenčių „stotelės“ leidžia nurimti, susikaupti. Ilgas ruošimasis sutikti didžiąsias šventes – šv. Velykas ir šv. Kalėdas – nuoširdus pasninkavimas apvalo ne tik žmogaus kūną, bet ir sielą. Pasninkas ugdo kantrybę ir sutvirtina valią“. „Mūsų tauta, gražiai priėmusi krikščioniškąjį kalendorių, savitai susiejo gamtos ciklo šventes“.

PASTABA: Vertinant antrosios ir trečiosios dalių atsakymus, bus atsižvelgiama į šiuos dalykus:

1. Temos suvokimas: Kandidatas suvokia temą, pagrindinę mintį ir geba aiškiai jas atskleisti. Tinkamai argumentuojama asmeninio, visuomeninio gyvenimo pavyzdžiais, savo kultūrine patirtimi, argumentai išsamiai paaiškinti ir išplėtoti. 30%

2. Teksto struktūra ir vientisumas: Rašinio tekstas vientisas, nuoseklus, pastraipos logiškai siejamos, nėra nemotyvuotų pasikartojimų, tikslingai cituojama. Laikomasi teksto struktūros reikalavimų. 30%

3. Kalbinė raiška: Kandidatas geba sklandžiai, aiškiai, logiškai, nuosekliai, netuščiažodžiaudamas perteikti savo mintis ir nuomonę. Jo žodynas turtingas, vartojamos įvairios sakinių konstrukcijos. 30%

4. Kalbos normų laikymasis: Rašybos, skyrybos, gramatikos, žodyno, taisyklių ir normų laikymasis. 10 %

II DALIS

(30/100)

Remdamiesi tekstu ir jūsų patirtimi, pakomentuokite šią ištrauką. Savo teiginius argumentuokite (ne mažiau kaip 100 žodžių).

„Svarbūs pasauliui esame tiek, kiek gebame vartoti. O įdomūs tik tuo, kuo skiriamės, kiek mumyse liko autentiškumo“.

Mažoms valstybėms yra sunku paveikti pasaulį, jo vystymosi raidą. Stiprios globalizacijos tendencijos veikia mažesnes tautas paversdamos jas aktyviais vartotojais. Kad mes pritrauktume investuotojus į mūsų šalį, mes turime būti originalūs, sukurti unikalius produktus, skatinti kūrybiškumą.

Kad mūsų tauta susidomėtų, turime parodyti, kuo mes skiriamės nuo kitų šalių, kokius papročius ir tradicijas minime, kuo mes esame autentiški. Mes įdomūs pasauliui tuo, kad išsaugojome savo tautos unikalius papročius, kad krikščionišką kalendorių savitai susiejome su gamtos ciklo šventėmis, kad turime archajišką kalbą, autentiškas liaudies dainas, sutartines, turtingą tautosakos lobyną.

Mūsų tautos stiprybė, kad išlikome vieningi, kovojome už savo šalį ir kalbą, nepasidavėme okupantams.

Daug sporto šakų, ypač krepšinis, garsina Lietuvos vardą pasaulyje, suvienija tautą ir yra mūsų šalies pasididžiavimas.

Džiugu, kad turime puikių menininkų, mokslininkų, įvairių amatų puoselėtojų, kurie taip pat populiarina Lietuvos vardą pasaulyje.

III DALIS

(40/100)

Samprotavimo rašinys

Pasirinkite vieną iš pasiūlytų temų ir parašykite samprotavimo tipo rašinį (apytiksliai 300 žodžių).

1. Aš esu aktyvus švenčių puoselėtojas ar stebėtojas? Kodėl?
2. Kiekvieno nuomonė yra svarbi ir turėtų būti vertinama vienodai.
Parašykite samprotavimo rašinį remdamiesi šiuolaikinio pasaulio kontekstu, ypač socialine žiniasklaida.

Rišliai parašytas rašinys, atsakantis į pasirinktą temą, atspindintis logišką minties dėstymą, parodantis, jog užduotis suprasta, parašytas aiškia ir taisyklinga kalba (apytiksliai 300 žodžių).

